

NOBEL EKONOMİ ÖDÜLLERİ

İktisat bilimi alanında dünyanın en prestijli ödülü kabul edilen Nobel İktisat ödülü, İsveç Kraliyet Bilimler Akademisi TARAFINDAN, 1970 yılında **Paul Antony Samuelson'a** (MIT, ABD) verilmiştir. Samuelson bu ödüle “*Statik ve dinamik ekonomik kuramını geliştirdiği ve ekonomi biliminde analiz düzeyini yükseltmede aktif olarak katkı sağlayan bilimsel çalışmasından*” dolayı layık görülmüştür.

PAUL ANTONY SAMUELSON - 1970 NOBEL EKONOMİ ÖDÜLÜ

Yaşam Öyküsü: Samuelson 15 Mayıs 1919'da 1. Dünya Savaşı sırasında Polonya'dan göç eden Yahudi bir ailenin çocuğu olarak dünyaya gelmiştir. 1941 yılında en iyi doktora tezi alanında David A. Wells ödülünü almıştır. Samuelson Harvard'da doktorasını yaparken Joseph Schumpeter, Wassily Leontief, Gottfried Haberler, ve "Amerikan Keynes" Alvin Hansen ile çalışmıştır. Samuelson, çok ünlü ekonomistleri barındıran bir aileden gelmektedir: Robert Summers, Anita Summers, Kenneth Arrow ve yeğeni Larry Summers. 13 Aralık 2009 tarihinde 94 yaşında vefat etmiştir. Ulusal Ekonomik Araştırmalar Bürosu Başkanı James M. Poterba Samuelson için "Araştırmacı, öğretmen ve her çağdaş ekonomistin omuzlarında olan muazzam efsane aramızdan ayrılıyor" demiştir. MIT'in başkanı Sussan Hockfield ise Samuelson'u şöyle tarif etmiştir: "Samuelson dokunduğu her şeyi değiştirmiştir: alanının teorik temellerini, ekonominin dünyada öğretim şeklini, kendi bölümünün kültürünü, MIT'in yatırımlarını ve çalışma arkadaşları ve öğrencilerinin ya-

Eğitim-Kariyer: 16 yaşında Şikago Üniversitesi'ne girmiş, Harvard Üniversitesi'nde ekonomi üzerine doktorasını tamamlamıştır. 32 yaşında Massachusetts Teknoloji Enstitüsü (MIT)'de profesör olmuştur. 1966 yılında MIT'in vermiş olduğu en yüksek onur olan Enstitü profesörlüğü ünvanını kazanmıştır. MIT'in Ekonomi Bölümünü dünyanın en önemli ekonomi bölümlerinden bir durumuna getirmiş, daha sonra Nobel ödülü kazanan Robert M. Solow, Franco Modigliani, Robert C. Merton, Joseph E. Stiglitz ve Paul Krugman'ın bu fakülteye katılımlarında ön ayak olmuştur. ABD Başkanları John F. Kennedy ve Lyndon B. Johnson ile ABD Hazine Bakanlığı'nın danışmanlığını yapmıştır. Newsweek dergisinde Milton Friedman'la birlikte karşı tarafları savunan haftalık köşe yazısı yazmıştır.

Hobileri: En büyük hobisi Samuelson'da var olan merak duygusudur. Bu merak duygusu da Samuelson'un eğitimine, işine ve yaşamına yansımıştır.

İktisat Bilimine Katkıları: Samuelson'un ilk çalışmaları, "Foundations of Economics Analysis (Ekonomik Analizin Temelleri)" adlı eserde toplanmıştır. 1954'de yayınlamış olduğu bültenlerle doğrusal programlama, mevduat temayülü, çarpan-hızlandırıcı bağlantısı ve ekonometri ile ilgili problemlere çözüm yolları göstermiştir. John Maynard Keynes'in fikirleri üzerinde çalışmalar yapmış ve ekonomik stabilizasyon alanında da makaleler yazmıştır. Yirminci yüzyılın ikinci yarısındaki iktisadın ana akımını belki de herkesten çok Paul Anthony Samuelson temsil etmektedir. Daha önce yazılmış en başarılı ders kitabının yazarı, iktisatta yerleşmiş düşünceleri insafsızca eleştirmesinin sonucunda kendisiyle ilgili yanlış ve doğru olan hemen her konuda hem yerilmiş hem de övülmüştür. Mikroiktisatta, açıklanmış tercihler teorisi ve fayda, ölçüm ve integrallerle ilgili diğer çalışmaları ile Gerard Debreu, Nicholas Georgescu-Roegen ve Uzawa tarafından getirilecek iktisadi alandaki gelişmelerin önünü açmıştır. Aynı zamanda genel dengeye katkılarında verimli bir şekilde kullandığı mütakabiliyet ilkesi karşılaştırmalı statik ve dinamik analizi iktisat dünyasıyla Samuelson tanıştırmıştır. Bergson-Samuelson sosyal refah fonksiyonlarını ve kamu mallarını Neo-klasik teoriye yine Samuelson getirmiştir. Samuelson aynı zamanda üretim teorisinin modernize edilmesinde iktisat alanına faydalı olmuştur. Maliyet fonksiyonu ve zarf teorisi İktisadi Temellerin Analizi adlı kitabında geliştirilmiştir. Teknik gelişme teorilerine de katkısı olmuştur. Makro iktisada Philips Eğrisini ilave eden iktisatçı Samuelson'dur. Bunun yanında, Maurice Allais'in iktisada katkılarını (Overlapping Generations) gündeme getirmiş ve bu konu, makro iktisat ve para teorisinde pek çok uygulama alanı bulmuştur.